ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ - ШУМЕН
Вх. № 48 Дело №
Получено 15.09 2015 г

С Т А Н О В И Щ Е

От проф.д-р Лазар Костадинов Козелов,

Институт по животновъдни науки- Костинброд

относно : Дисертационен труд на тема „ Генетични и селекционни аспекти на чистопородното развъждане и ефекта от хибридизацията при различни схеми на кръстосване в свиневъдството ", представена от доц. д-р Апостол Петров Апостолов за получаване на научна степен "Доктор на селскостопанските науки" по „ Развъждане не селскостопанските животни, биология и био-техника на размножаването „ в професионално направление „Животновъдство"

Представеният ми за становище дисертационен труд е написан на 323 машинописни страници, които включват следните раздели: увод-2ст., литературен преглед-54-стр., цел и задачи-1 стр., материал и методи –25 ст., резултати и обсъждане-195ст., изводи и препоръки-11ст.

Избраната тема за дисертация е изключително актуална във връзка с интензивното развитие на свиневъдството през последните години в света и у нас. Изследванията в дисертационният труд са насочени към генетични и селекционни аспекти на чистопоредното развъждане. Наред с това, са изпитани и няколко схеми на кръстосване при различните схеми на хибридизация при прасета. На базата на тези изследвания са разработени подходящи селекционни модели. Натрупаният богат експериментален материал е позволил да се разработят развъдни програми на по-голяма част от развъжданите породи и хибриди прасета у нас. Показаните продуктивни характеристики на изпитваните породи и хибриди прасета могат успешно да се използват в развъдно-подобрителната работа и при създаване на нови линии съгласно изискванията на пазара . Това е от особена важност за породата Дунавска бяла, която е застрашена от изчезване, поради по-ниските продуктивни показатели .

Литературен преглед

Написан е компетентно с познаване на най-новите изследвания в тази област. Цитирани са 279 литературни източника, от които 47 на кирилица и 231 на латиница. Цитирани са голям брой наши и чужди автори, което говори за много добро познаване на литературата в тази област и за добра езикова подготовка на дисертанта. В литературния преглед се прави задълбочен анализ на факторите влияещи върху селекцията при чистопородното и хибридно развъждане на прасетата. Проследен е ефекта от хибридизацията върху репродуктивните и продуктивни показатели при различните схеми на кръстосване на прасетата. В края литературният преглед е направено много сполучливо обобщение на резултатите, като се поставя акцент върху празнотите в изследванията в тази област. Това е позволило по-добре да са формулират целите на изследването. В литературния преглед има някои технически грешки на които, не бих искал да се спирам.

Цел и задачи

Целите и задачите на изследването са добре и точно формулирани. Те произтичат от научните празноти, които има в тази област.

Материал и методи

Проведени са 9 групи изследвания с общо около 7 100 животни. Изследваният включват следните главни направления:

Оценка на развъдната стойност на свине от Дунавска бяла порода свине, ефект от впръскването на кръв и освежително кръстосване с нерези със сходен генотип, проследен е ефекта на индиректната селекция върху репродуктивните способности на свинете майки, угоителни способности и кланични показатели при различните породи и хибриди, обект на изследването.

Опитите са методически правилно поставени, което не поражда съмнение в коректността на получените резултати. Използвани са съвременни методи и модели (Sire model) (Groenveld, 2012), Animal model и др.) за оценка развъдната стойност при отделните породи и хибриди прасета.

Резултати и обсъждане

Този раздел съвсем естествено е с най-голям обем. На базата на проведените изследвания са откроени 6 приноса с оригинален характер и 8 с научно-приложен характер. Изкушавам се да отбележа най- важните от тях.

Приноси с оригинален характер.

1. Оценена е степента на генетична изменчивост за основните селекционни признаци при свине от Дунавска бяла порода при намаления брой прасета отглеждани у нас.

2. Установено, е че дебелина на сланината при женските прасета, измерена в пункт „х1" е важен селекционен показател, определящ репродуктивните способности на свинете майки.

3. Оценени са репродуктивните качества и степента на хетерозис при различните схеми на кръстосване.

4. В многобройни опити е направена оценка на угоителните способности и качеството на месото при отделните породи и хибриди прасета обект на изследването.

Най-важните приноси с научно приложен характер са следните:

1. Установено е, че използването на нерези от породата английски Ландрас е оказало благоприятно влияние върху репродуктивните способности на свинете майки от породата Дунавска бяла.

2. Кръстоските с баща Ландрас се характеризират с по-добра угоителна способност и кланични показатели на трупа в сравнение с чистопородните свине от Дунавска бяла и Ландрас.

3. Впръскването на кръв и освежителното кръстосване с участие на Голяма бяла по английски Ландрас и Дунавска бяла подобрява продуктивността на потомството.

4. Повишаването равнището на енергия в комбинираните фуражи на свине майки, увеличава тяхната млечност.

Изводите са ясно и точно формулирани и съответстват на извършената експериментална работа.

Съгласен съм с направените препоръки за практиката.

Държа да подчертая, че голяма част от тези изследвания са послужили за база при изготвяне на селекционни програми за отделните породи и хибриди прасета у нас. Наред с това, изследванията ще позволят да се повиши продуктивността при породата Дунавска бяла, която е застрашена от изчезване.

При предварителното обсъждане на дисертацията бяха посочени редица пропуски. Същите са отстранени от доц. д-р Апостолов в окончателният вариант на дисертацията.

Във връзка с дисертацията са представени 18 научни статии, които са публикувани във водещи списания у нас и в чужбина . В 12 от статиите докторанта е водещ автор.

Авторефератът е написан и представен съгласно изискванията .

Заключение: Представеният дисертационен труд по своята всеобхватност, актуалност и достатъчно по значимост оргинални и научно-приложни приноси ми дават основание да препоръчам убедено на Научното жури да присъди на доц. д-р Апостол Петров Апостолов научната степен "Доктор на селскостопанските науки" по научна специалност „ Развъждане на селскостопанските животни, биология и био-техника на размножаването" в професионално направление „ Животновъдство" .

10. 09. 2015 год.

Гр. Костинброд

проф. д-р Л.Козелов